

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ

УРЫССУ ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОГЫ СОВЕТЫ

КАРАР № _ 22 _

Урыссу штп

20.12.2017 ел

Урыссу шәһәр тибындагы поселогының
шәһәр төзелешен проектлау
жирле нормативларын раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 29.4 статьясы, «Россия Федерациясендә үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Урыссу шәһәр тибындагы поселогы Уставының 32 статьясы нигезендә, Урыссу шәһәр тибындагы поселогы Советы КАРАР КАБУЛ ИТӘ:

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Урыссу шәһәр тибындагы поселогының шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы, Ютазы районы, Урыссу шәһәр тибындагы поселогы, Пушкин ур., 38 адрес буенча куелган мәгълүмат стендында урнаштыру юлы белән игълан итәргә һәм <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы»на веб-адрес буенча урнаштыру юлы һәм Ютазы муниципаль районының рәсми сайты Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә www.yaza.tatar.ru веб-адресы буенча урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә.

3. Әлеге Карарның үтәлешен тикшереп торуну үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Урыссу шәһәр тибындагы поселогы
Башлыгы, Советы рәисе

Р.М. Нуриев

1 нче кушымта
Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Урыссу шәһәр тибындагы поселогы
Башкарма комитеты карарына
20.12.2017 ел, № 22

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
"УРЫССУ ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОГЫ" МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ПРОЕКТЛАУНЫҢ ЖИРЛЕ
НОРМАТИВЛАРЫ**

2017 ел

ЭЧТӨЛӨК

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛЭМЭЛЭР	4
2. ИСЭП-ХИСАП КҮРСЭТКЕЧЛЭРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДЭЛЭРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ	5
3. "УРЫССУ ШТП" МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ	7
4. ТӨП ӨЛӨШ	4
4.1. Шәһәр тибындагы поселок халкын электр, жылылык, газ, су, ташландык суларны чыгару белән итүнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның шәһәр тибындагы поселок халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль якынлыгының тәмин ителешенең исәп-хисап күрсәткечләре.	7
4.2. Торак пунктлар чикләрендәге автомобиль юллары һәм жирлекнең, шәһәр тибындагы поселок халкының жирле әһәмияттәге объектларына керә торган транспорт объектлары белән тәмин ителешнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; шәһәр тибындагы поселок халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә исәп-хисап күрсәткечләре.	9
4.3. Шәһәр тибындагы поселок халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь күләменең исәп-хисап күрсәткечләре; социаль яклауга мохтаж гражданның, шәһәр жирлеге халкының хокукларын тәмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары белән тәмин ителешнең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре	155
4.4. Шәһәр тибындагы поселок халкы өчен мәдәният, массакуләм ял итү, ял итү объектлары белән тәмин ителешнең рөхсәт ителә торган минималь дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның шәһәр тибындагы поселок халкы өчен территориаль яктан мөмкин булган максималь күләменең исәп-хисап күрсәткечләре .	165
4.5. Шәһәр тибындагы поселокта халыкның физик культура һәм массакуләм спорт объектлары белән тәмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь дәрәжәдә территориаль файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.	176
4.6. Шәһәр тибындагы поселок халкының мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәмин ителешнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территориаль дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.	176

4.7. Урыссу шәһәр тибындагы поселогында халыкның көнкүреш калдыкларын жыю һәм алып китү объектлары белән тәмин ителешнең рөхсәт ителә торган минималь дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре.	18
4.8. Шәһәр жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре Урыссу бистәсе халкының төзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары белән тәмин ителешенә мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре.	18
4.9. Шәһәр тибындагы поселок халкының ритуаль хезмәт күрсәтүләре объектлары белән тәмин ителешнең минималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен максималь мөмкин булган территория дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре.	19
4.10. шәһәр тибындагы поселок халкын социаль тәмин итү һәм халыкны социаль яклау объектлары белән тәмин итүнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә мөмкин булган исәп-хисап күрсәткечләре.	18
5. ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОК ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӘҖӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРДА НОРМАТИВ ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘҮ, КҮРСӘТЕЛГӘН ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ТӘКЪДИМНӘР	19
5.1. Электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итү, су чыгару объектларында шәһәр тибындагы поселок халкының норматив ихтыяжларын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр	19
5.2. Торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектларында халыкның норматив ихтыяжын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр.....	24
5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр.....	25
5.4. Шәһәр жирлеге халкының мәдәният, массакуләм ял итү, ял итү, физик культура һәм массакуләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр	26
5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр.....	26
5.6. Жирлек халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм алып китү объектларында норматив ихтыяжын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр .	27
5.7. Төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларында жирлек халкының норматив ихтыяжларын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр	29
5.8. Зиратлар урнаштыруга тәкъдимнәр.....	30
6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘҮ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР.....	302

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Урыссу штп» шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативлары (алга таба - нормативлар) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының норматив-хокукый актлары нигезендә эшләнгән.

1.2. Әлеге нормативлар белән жайга салынмаган сораулар «Техник жайга салу турында» 2002 елның 27 декабрдәге 184-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган законнар һәм норматив-техник документлар белән жайга салына.

1.3. Әлеге нормативлар, оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Урыссу штп» муниципаль берәмлеге территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы шәһәр төзелешә эшчәнлегенә барлык субъектлары өчен мәжбүри.

1.4. Шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау, аларга үзгәрешләр кертү федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Урыссу штп» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.5. Әлеге нормативлар шәһәр жирлеге халкының жирле әһәмияттәге жирлекләре объектлары белән тәмин ителешенә мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре жыелмасын; мондый объектларның шәһәр жирлеге халкы өчен максималь мөмкин булган территория белән тәмин ителешенә исәп-хисап күрсәткечләрен билгели.

1.6. Шәһәр тибындагы поселок халкының минималь мөмкин булган тәмин ителешә дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның шәһәр тибындагы поселогы халкы өчен максималь рәхсәт ителә торган территория дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнә торган жирлекнең жирле әһәмияттәге объектларына түбәндәге өлкәләргә карый торган объектлар керә:

халыкны электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итү, ташландык сулар чыгару;

торак пунктлар чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юллары, жирлекнең жирле әһәмияттәге транспорт объектлары;

социаль яклауга мохтаж гражданнарның хокукларын тәмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелешә;

мәдәният, массакуләм ял итү, буш вакытны уздыру;

мәгълүматлаштыру һәм элементә;

физик культура һәм массакуләм спорт;

көнкүрөш калдыкларын жыю һәм алып китү;

төзөклөндөрү һәм яшеллөндөрү;

ритуаль хезмәтләр күрсәтү;

социаль тәмин итү һәм социаль яклау.

1.7. Нормативлар түбөндөгө өлөшлөрнө үз эченә ала:

төп өлөшнө (шәһәр тибындагы поселок халкының жирле әһәмияттәге объектлар белән тәмин ителешенөң минималь мөмкин булган дәрәжәсенөң исәп-хисап күрсәткечләрө; мондый объектларның шәһәр тибындагы поселок халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль якынлығы дәрәжәсенөң исәп-хисап күрсәткечләрө);

нормативларның төп өлөшөндөгө исәп-хисап күрсәткечләрөн нигезлөү материаллары;

нормативларның төп өлөшөндө булган исәп-хисап күрсәткечләрөн куллану кагыйдөләрө һәм өлкәсө;

жирлекнөң жирле әһәмияттәге объектларында шәһәр тибындагы поселок халкының норматив ихтыяжлары билгелөлүгө, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнөр;

шәһәр тибындагы поселокка кыскача характеристика.

2. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРӨН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӨЛӘРӨ ҺӘМ ӨЛКӘСӨ

2.1. Әлегө нормативларда билгеләнә торган исәп-хисап күрсәткечләрө «Урыссу штп» муниципаль берәмлегенөң территориаль планлаштыру документлары эзерлөгөндө, килештергөндө, раслаганда һәм гамөлгө ашырганда, «Урыссу штп» муниципаль берәмлегө территорияләрөнә карата эшләнә торган территорияне планлаштыру документлары эшлөгөндө кулланыла.

2.2. Шәһәр төзелешен проектлау нормативлары дөлүт хакимияте органнары һәм жирле үзидәрө органнары, шәһәр төзелешө эшчәнлегө турындагы законнарның үтөлешенә контроль һәм күзөтчөлөк органнары карарлары кабул итү өчен файдаланыла.

2.3. Жирлекнөң жирле әһәмияттәге объектлары исемлегө, шәһәр тибындагы поселок халкының минималь мөмкин булган тәмин ителеш дәрәжәсенөң исәп-хисап күрсәткечләрө һәм әлегө нормативларның төп өлөшөндө китерелгән шәһәр тибындагы поселок халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан файдалана алу мөмкинлегенөң максималь мөмкин булган исәп-хисап күрсәткечләрө үтөлү өчен мәжбүри булып тора.

2.4. Гамөлдөгө норматив документларны, шул исәптән әлегө нормативларда сылтама бирелгәннөрнө гамөлдөн чыгарганда һәм (яисә) үзгөрткөндө, гамөлдөн чыгарылган нормаларга таянырга кирөк.

3. "УРЫССУ ШТП" МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

3.1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Урыссу штп» муниципаль берәмлеге территориясенә кыскача характеристика, шулай ук халыкның саны, тыгызлыгы һәм социаль-демографик составы турында белешмәләр, жирлекнең башка характерлы үзенчәлекләре 1 нче таблицада китерелгән.

1 таблица

№ т/б	Күрсәткеч исеме	Характеристика
1	Шәһәр жирлеге территориясенә муниципаль район һәм Татарстан Республикасы структурасында урнашуы	Муниципаль берәмлек Татарстан Республикасының көньяк-көнчыгыш өлешендә, Ык елгасының сул ярында, Казаннан көньяк-көнчыгышка таба 380 км ераклыкта урнашкан.
2	Шәһәр жирлеге чикләрендә территориянең гомуми мәйданы, гектар	689
3	Шәһәр жирлеге составына керүче торак пунктлар исемлеге	Урыссу штп
4	2016 елның 1 гыйнварына даими халык саны, кеше исәпләнә.	10 610
5	2016 елның 1 гыйнварына халык тыгызлыгы, кеше/кв. кмга	1,53
6	Даими халык санын 2025 елга фаразлау	12 000
8	2016 елның 1 гыйнварына шәһәр жирлегенә торак фонды	
	барлыгы, мең кв. метр торак мәйданы (КФЙ)	212,838
9	Халыкның торак белән тәмин ителеше дәрәжәсе, кв. м/кеше	40,59
10	Шәһәр жирлеге территориясендә табигать-климат шартлары	

	климат районы (төзелеш өчен климатик районлаштыру картасы нигезендә)	IV
	сейсмик куркыныч дәрәжәсе (баллар)	5
	табигать-климат шартларының гомуми бәяләнүе	уңай

4. ТӨП ӨЛЕШ

4.1. Шәһәр тибындагы поселок халкын электр, жылылык, газ, су белән тәмин итүнең һәм ташландык сулар чыгару системасы белән тәмин итүнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның шәһәр тибындагы поселок халкы өчен максималь мөмкин булган территорияль якынлыгының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.1.1. Торак пунктларны төзүнең инженерлык жиһазлары системаларын билгеләнгән тәртиптә эшләнгән һәм расланган шәһәр тибындагы поселокны территорияль планлаштыру документлары һәм су белән тәмин итү, канализация, электр, жылылык һәм газ белән тәмин итү схемалары нигезендә проектлаштырырга кирәк.

Өлеге тармак схемаларында технологиянең, куәтнең, инженерлык челтәрләре күләменәң принципияль мәсьәләләре хәл ителергә, схеманы тормышка ашыру чираты буенча тәкъдимнәр кертелергә тиеш.

4.1.2. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре 2 нче таблицада тәкъдим ителгән.

2 таблица

№ т/б	Объект исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәмин ителеше дәрәжәсе	Халык өчен территорияль мөмкинлекләренәң максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе

1	<p>Электр белән тәэмин итү системасы объектлары:</p> <p>электр трансформатор подстанцияләре, бүлү пунктлары, төрле көчәнештәге электр челтәрләре</p>	<p>торак һәм ижтимагый биналарның электр энергиясе белән 100 процент тәэмин ителеше;</p> <p>Торак урамнарның яктыртылыш дәрәжәсе - 100 процентта</p>	билгеләнмәгән
2	<p>Жылылык белән тәэмин итү системасы объектлары, шул исәптән:</p> <p>үзәкләштерелгән:</p> <p>пар казаннары, жылылык электр станцияләре,</p> <p>жылылык челтәрләре;</p> <p>үзәкләштерелмәгән: автоном һәм индивидуаль котельныйлар, фатир жылылык генераторлары, жылылык челтәрләре</p>	<p>Торак һәм жәмәгать биналарының жылылык энергиясе белән тәэмин ителеше - 100 процент</p>	билгеләнмәгән
3	<p>Газ белән үзәкләштерелгән тәэмин итү системасы объектлары:</p> <p>газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре һәм пунктлары, газ көйләү пунктлары; газ бүлү челтәрләре</p>	<p>Торак биналарны газ белән тәэмин итү дәрәжәсе - 100 процент *</p>	билгеләнмәгән
4	<p>Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системасы объектлары:</p> <p>су белән тәэмин итү чыганакалары, су алу корылмалары, су саклау өчен савытлар, суүткәргечләр</p>	<p>Торак һәм ижтимагый биналарны су белән тәэмин итү - 100 процент</p>	билгеләнмәгән

5	<p>Ташландык сулар чыгару системасы объектлары * *, шул исәптән:</p> <p>үзәкләштерелгән:</p> <p>чистарту корылмалары, канализация насос станцияләре, канализация торба үткәргечләр;</p> <p>үзәкләштерелмәгән:</p> <p>локаль чистарту корылмалары, ташландык су жыю һәм агызу станцияләре, канализация торба үткәргечләре</p>	Торак һәм ижтимагый биналарның 100 процент тәмин ителеше	билгеләнмәгән
---	--	--	---------------

*шәһәрләр яисә аларның өлешләре өчен стационар электр плиталары булган торак биналарны урнаштырган очракта газ белән тәмин итү системалары булмау рөхсәт ителә

** Исәп-хисап күрсәткечләре яңгыр канализациясенә кагылмый

4.2. Торак пунктлар чикләрендәге автомобиль юллары һәм жирлекнең, шәһәр тибындагы поселок халкының жирле әһәмияттәге объектларына керә торган транспорт объектлары белән тәмин ителешнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре; шәһәр тибындагы поселок халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә исәп-хисап күрсәткечләре.

4.2.1. Автомобиль транспортында узу барлык биналарга һәм корылмаларга тәмин ителергә тиеш.

4.2.2. Административ һәм сәүдә үзәкләре тирәсендә жәяүлеләр юллары (тротуарлар, майданчыклар, баскычлар) белән тәмин ителеш дәрәжәсе, кунакханәләр, театрлар, күргәзмәләр һәм базарлар янында жәяүлеләр өчен чыгу юлларының сәгатенә кв. метрга/ 0,3 кеше артмаган тыгызлыгын тәмин итү шартлары үтәлешенә туры килергә тиеш; завод алды майданнарында, спорт-тамаша учреждениеләре, кинотеатрлар, вокзаллар тирәсендә - кв. метрга/ 0,8 кеше артмаска тиеш.

4.2.3. Шәһәр жирлегә халкы өчен жәмәгать пассажир транспорты тукталыш пунктларының территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләрен 3 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. Урыссу бпоселогындагы халыкның әлегә объектлар белән тәмин ителешенә минималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре билгеләнми.

№ т/б	Объект исеме	Халык өчен территориаль якынлыкның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе (метр)
1	Тулаем торак пункт буенча тукталыш пунктлары	500
2	Гомумшәһәр үзәгендә тукталыш пунктлары	250
3	Житештерү зоналарында тукталыш пунктлары	400*
4	Массакуләм ял һәм спорт зоналарында тукталыш пунктлары	800 **
5	Аз катлы торак төзелеше территориясендә эчке элементләр өчен тукталыш пунктлары:	
	яшәү урыннарыннан	200
	массакуләм жыелу объектларыннан	250

* күрсәткеч үтеп йөри торган предприятиеләрдән тукталыш пунктына кадәр жәяүлеләр өчен мөмкин булган максималь ераклыкны аңлата

** күрсәткеч массакуләм ял һәм спорт объектынның төп керү урыныннан тукталыш пунктына кадәр жәяүлеләр өчен мөмкин булган максималь ераклыкны аңлата

4.2.4. Шәһәр тибындагы поселок халкының жиңел автомобильләре даими саклау өчен корылмалар белән тәмин ителешенә мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре һәм әлегә объектларның халык өчен максималь мөмкин булган максималь дәрәжәдә булуы күрсәткечләре 4 нче таблица нигезендә кабул ителә.

4 таблица

№ т/б	Автотранспорт чараларын оешкан төстә саклау урыннары тибы	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәмин ителеш дәрәжәсе, 1 мең кешегә урын		Халык өчен территориаль якынлыкның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе (метр)
		2015 ел	2025 ел	
1	Шәхси милектә жиңел автомобильләре саклау өчен	293	396	тулаем торак пункт буенча - 800 шул исәптән коттедж төзелеше территорияләрендә - 200

2	Ведомство карамагындагы жиңел автомобильләрне саклау өчен	7	8	билгеләнмәгән
3	Таксомотор паркы өчен	5	7	билгеләнмәгән

Торак кварталларда инвалидларның шәхси транспорты өчен гаражларын урнаштыру мөмкин, жәяүлеләр йөри алырлык радиусны исәпкә алып (6.34 п., СНИП 2.07.01-789 «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү») машина йөртү таныклығы һәм транспорт чарасына теркәү документлары булган очракта, шулай ук транспорт чарасына ия булу, файдалану һәм аның белән эш итү хокукын раслаучы документ булган очракта, квартал территориясенә майдан һәм исемнәр буенча төзекләндерүнең кирәкле элементлары белән тәмин ителүен дәлиллегән очракта. (2 нче пункт. 7.1.1 нче таблица СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03).

4.2.5. Шәһәр тибындагы поселок халкының жиңел автомобильләрне даими саклау өчен корылмалар белән тәмин ителешенә исәп-хисап күрсәткечләре, торак фонды категориясенә карап, уңайлылык дәрәжәсе буенча 5 нче таблица буенча кабул ителә.

5 таблица

№ т/б	Торак фондының уңайлылык дәрәжәсе буенча тибы	Урыннар саны (фатирларның гомуми мәйданы 100 кв. метрга машина-урын)
1	Югары уңайлылыктагы	2,9
2	Уңайлы	2,6
3	Массакүләм	1,9
4	Социаль	1,4
5	Махсуслаштырылган	0,8

4.2.6. Жиңел автомобильләрне вакытлыча саклау (парковкалау) корылмалары белән халыкның тәмин ителешенә минималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре 6 нчы таблица нигезендә кабул ителә.

6 таблица

№ т/б	Торак фондының уңайлылык дәрәжәсе буенча тибы	Урыннар саны (1 фатирга машина-урын)
1	Югары уңайлылыктагы	0,75
2	Уңайлы	0,63
3	Массакуләм	0,24
4	Социаль	0,16
5	Махсулаштырылган	0,25

4.2.7. Шәһәр жирлеге халкының социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар, житештерү һәм рекреация янындагы жиңел автомобильләрне вакытлыча саклау (парковкалау) өчен ачык мәйданчыклар белән тәмин ителешенә мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре, шулай ук әлеге күрсәткечләр билгеләнә торган объектлар 7 нче таблицادا китерелгән.

7 таблица

№ т/б	Объект исеме	Үлчәү берәмлеге	Машина урыннары саны	
			2015 ел	2025 ел
1	Административ учреждениеләр	машина-урыннар/ 100 эшләүче	28	38
2	Югары һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләре	машина-урыннар/ 100 эшләүче	21	29
3	Сәнәгать предприятиеләре	машина-урыннар/ Ике чиктәш сменада 100 эшләүче	14	19
4	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	машина-урыннар/ 1 объект	проектлауга бирем буенча, әмма кимендә 2	

5	Гомуми белем бирү учреждениеләре	машина-уриннар/ 1 объект	проектлауга бирем буенча, әмма кимендә 2	
6	Хастаханәләр	машина-уриннар/ 100 койка	7	10
7	Поликлиникалар	машина-уриннар/ Сменага 100 кеше килү	4	6
8	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре	машина-уриннар/ Гомуми мәйданның 30 кв. метры	14	19
9	Спорт объектлары	машина-уриннар/ 100 урын	4	6
10	Мәдәни-тамаша учреждениеләре (музейлар, театрлар һ.б.)	машина-уриннар/ 100 урын яисә бер тапкыр килүчеләр	21	29
11	Мәдәният һәм ял парклары	машина-уриннар/ 100 бер үк вакытта килүчеләр	10	13
12	Сәүдә үзәкләре, универмаглар, сәүдә мәйданы 200 кв. метрдан артык булган кибетләр	машина-уриннар/ 100 кв. метр сәүдә мәйданы	10	13
13	Базарлар	машина-уриннар/ 50 сәүдә урыны	35	48
14	Гомумшәһәр әһәмиятендәге рестораннар һәм кафелар, клуб учреждениеләре	машина-уриннар/ 100 урын	21	29
15	Кунакханә	машина-уриннар/ 100 урын	11	15
16	Транспортның барлык төрләре вокзаллары	100 пассажирга машина-уриннар, пик-сәгатендә килүчеләр	21	29
17	Ял зоналарында Пляжлар һәм парклар	машина-уриннар/ 100 бер үк вакытта килүчеләр	28	38

18	Урман-парклар һәм тыюлыклар	машина-уриннар/ 100 бер үк вакытта килүчеләр	14	19
19	Кыска вакытлы ял базалары	машина-уриннар/ 100 бер үк вакытта килүчеләр	21	29
20	Ял йортлары һәм ял базалары, шифаханәләр, профилакторийләр, туристлык базалары	машина-уриннар/ 100 кеше ял итүче һәм хезмәт күрсәтүче персонал	7	10
21	Туристлык һәм курорт кунакханәләре	машина-уриннар/ 100 кеше ял итүче һәм хезмәт күрсәтүче персонал	21	29
22	Ял итү зоналарында жәмәгать туклануы, сәүдә һәм коммуналь- көн күреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре	машина-уриннар/ Залларда яисә бер үк вакытта килүчеләр һәм персонал өчен 100 урин	14	19
<p>Искәрмәләр.</p> <p>Тәүлеклек эшли торган төрле режимлы объектлар төркеменә хезмәт күрсәтү стоянкаларын проектлаганда һәр объект буенча машина урынының исәп-хисап санын 10 - 15 %ка киметү рәхсәт ителә.</p>				

4.3. Шәһәр тибындагы поселок халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь күләменә исәп-хисап күрсәткечләре; социаль яклауга мохтаж гражданның, шәһәр жирлегә халкының хокукларын тәмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеш объектлары белән тәмин ителешнең минималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре

4.3.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 8 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

8 таблица

№ т/б	Объект исеме	Халыкның минималь рәхсәт ителгән тәмин ителеш дәрәжәсе (кв. м/кеше).		Халык өчен территориаль якынлык мөмкинлекләренең максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе
		2015 ел	2025 ел	

1	Урыссу поселогындагы торак биналар	21,9	25,4	билгеләнмәгән
<p>Искәрмә.</p> <p>Киләчәккә исәпләнгән күрсәткечләр, 2025, 2035 елларда ирешелгән торак урыннарның гомуми майданы белән тәмин ителешнең факттагы минималь дәрәжәсен исәпкә алып, төзәтелә.</p>				

4.4. Шәһәр жирлеге халкы өчен мәдәният, массакүләм ял итү, ял итү объектлары белән тәмин ителешнең рөхсәт ителә торган минималь дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның шәһәр жирлеге халкы өчен территориаль яктан мөмкин булган максималь күләмнең исәп-хисап күрсәткечләре

4.4.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 9 нчы таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

9 таблица

№ т/б	Объект исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәмин ителеше дәрәжәсе	Халык өчен территориаль якынлыкның максималь мөмкинлек дәрәжәсе
1	Клуб учреждениеләре	80 урын / 1000 кеше.	жәяүлеләр өчен 30 минут
2	Шәһәр массакүләм китапханәләре	1000 кешегә 4-5 мең берәмлек саклау; 1000 кешегә 2 урын.	жәяүлеләр өчен 30 минут
<p>Искәрмә.</p> <p>1. Зур торак пунктлар өчен кимрәк исәп-хисап күрсәткечен кабул итәргә кирәк.</p> <p>2. Объектларның санын, составын һәм сыйдырышлылыгын билгеләгәндә жәяүлеләр йөри алырлык 30 минутлык зонада урнашкан башка торак пунктлардан килүче халыкны өстәмә рәвештә исәпкә алырга кирәк.</p> <p>3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы карары нигезендә, халыкны клуб учреждениеләре һәм китапханәләр хезмәт күрсәтүләре белән тәмин итүнең социаль гарантияләре дәрәжәсе 2019 елга кадәр гамәлдәге тәмин ителеш дәрәжәсендә кабул ителә.</p>			

4.5. Халыкның физик культура һәм массакуләм спорт объектлары белән тәмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре Урыссу шәһәр тибындагы поселогында; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь дәрәжәдә территорияль файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.5.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 10 нчы таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

10 таблица

№ т/б	Объект исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәмин ителеше дәрәжәсе	Халык өчен территорияль якынлыкның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Спорт заллары	1000 кешегә идән майданы 350 кв. метр.	жәяүлеләр өчен 30 минут
2	Яссы спорт корылмалары	1000 кешегә 1950 кв. метр.	жәяүлеләр өчен 30 минут

4.6. Шәһәр жирлеге халкының мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территорияль дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре.

4.6.1. Урыссу шәһәр халкының мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән минималь тәмин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен 11 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

11 таблица

№ т/б	Объект исеме	Үлчәү берәмлеге	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәмин ителеше дәрәжәсе
1	Почта элементәсе бүлгә (микрорайонга)	9 - 25 мең кешегә объектлар	Микрорайонга бер
2	Районнарара почтаamt	50 - 70 мең яшәүчегә объектлар	1
3	Кабельле телевидение техник үзәге	торак районга объектлар	1

4.6.2. Урыссу штп халкы өчен мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларының территориаль яктан файдалана алуының максималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.7. Урыссу шәһәр тибындагы поселогы халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм алып китү объектлары белән тәмин ителешнең рөхсәт ителә торган минималь дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре.

4.7.1. Көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары исемлеге, мондый объектларның урыны Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Урыссу штп» муниципаль берәмлеге территориясен санитар чистартуның генераль схемасы нигезендә кабул ителә.

4.7.2. Халык өчен каты көнкүреш калдыкларын (яшәү урыннарыннан, балалар һәм дөвалау-профилактикалау учреждениеләреннән, спорт мәйданчыкларыннан, ял итү урыннарыннан ераклыгын) жыю өчен контейнер мәйданчыкларының максималь рөхсәт ителә торган максималь дәрәжәдә булу күрсәткечен 100 метр күләмендә кабул итәргә кирәк.

4.8. Шәһәр жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре Урыссу бистәсе халкының төзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары белән тәмин ителешенә мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре.

4.8.1. Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр белән халыкның тәмин ителеш дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләрен 12 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

12 таблица

№ т/б	Объект исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәмин ителеше дәрәжәсе (кв. метр/кеше.)	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
-------	--------------	--	---

1	Шәһәрләрдә гомуми файдаланудагы яшел территорияләр, барлыгы:	10	билгеләнмәгән
	шул исәптән торак районнар өчен	6	

4.9. Шәһәр тибындагы поселок халкының ритуаль хезмәт күрсәтүләр объектлары белән тәмин ителешнең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен максималь мөмкин булган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

4.9.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 13 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

13 таблица

№ т/б	Объект исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәмин ителеше дәрәжәсе (га/1 мең кеше).	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Традицион күмү зираты	0,24	билгеләнмәгән

4.10. Урысу шти социаль тәмин итү һәм халыкны социаль яклау объектлары белән тәмин итүнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен территориаль яктан максималь дәрәжәдә мөмкин булган исәп-хисап күрсәткечләре.

4.10.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 14 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

14 таблица

№ т/б	Объект исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәмин ителеше дәрәжәсе (урын/1 мең кеше)	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	кресло-коляскаларда һәм аларның гаиләләрендә инвалидлар өчен махсус торак йортлар һәм фатирлар төркемнәре	0,5	билгеләнмәгән

4.10.2. Инвалидларның шәхси автотранспортын даими саклау урыннары белән халыкның тәмин ителеш дәрәжәсен жиңел автомобильләргә даими саклау урыннарының гомуми саныннан

10 %ка (эмма кимендэ 1 урын) кабул итэргэ кирэк, шул исэптэн кресло-коляскада инвалидлар автотранспорты өчен махсулаштырылган урыннарның 5 %ы.

Учреждениелэр һәм хезмэт күрсәтү предприятиеләре янында жиңел автомобильләре кыска вакытлы саклау өчен ачык майданчыларда инвалидларның шәхси автотранспортын вакытлыча саклау урыннары белән халыкның тәмин ителеш дәрәжәсен жиңел автомобильләре вакытлыча саклау урыннарының гомуми саныннан 10 %ка (ләкин 1 урыннан ким түгел) кабул итэргэ кирэк.

5. УРЫССУ ПОСЕЛОГЫ ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӘҖӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРДА НОРМАТИВ ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘҮГӘ, ӘЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУГА ТӘКЪДИМНӘР

5.1. Электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итү, ташландык су чыгару объектларында шәһәр тибындагы поселок халкының норматив ихтыяжларын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.1.1. Электр белән тәмин итү системаларын проектлауны электр чыганаclarына электр йөкләнеше күрсәткечләре нигезендә гамәлгә ашырырга кирэк. Әлеге күрсәткечләр РД 34.20.185-94 “Шәһәр электр челтәрләрен проектлау инструкциясе” (2 бүлек), 31-110-2003 “Торак һәм ижтимагый биналарның электр жайланмаларын проектлау һәм монтажлау” (6 бүлек), “ФСК ЕЭС” ААЖнең 2006 елның 02 июнендәге техник сәясәте турындагы нигезләмә (2 бүлек) нигезендә билгеләнә.

Алдан исәпләүләр өчен торак пунктлар территорияләренең чагыштырма исәп-хисап йөкләнешенең зур күрсәткечләрен 15 нче таблица нигезендә кабул итэргэ кирэк.

15 таблица

Халык саны (мең кеше)	Торак пункт					
	табигый газдагы плитәләр белән			стационар электр плиталары (кВт/кеше) белән		
	тулаем торак пункт буенча	шул исәптән:		тулаем торак пункт буенча	шул исәптән:	
		үзәк	микрорайоннар /төзелеш		үзәк	микрорайоннар /төзелеш
3 – 50	0,43	0,55	0,40	0,52	0,65	0,50
кименд	0,41	0,51	0,39	0,50	0,62	0,49

Искәрмә.

1. Торак пунктта газ һәм электр плиталары булган торак йортлар булса, күрсәткечләр интерполяция ысулы белән аларның нисбәтенә пропорциональ рәвештә билгеләнә.

2. Торак пункт үзәге төшенчәсе астында, территорияне төрле административ, мәдәни, мәгариф учреждениеләре, сәүдә һәм жәмәгать туклануы предприятиеләре шактый тупланган территорияне аңларга кирәк.

3. Таблицада вак сәнәгать предприятиеләреннән йөкләнеш исәпкә алынмаган. Аларны исәпкә алу өчен түбәндәге коэффициентларны кулланырга кирәк:

табигый газда эшләүче плиталары булган торак пунктлар өчен: 1,2 - 1,6;

стационар электрда эшләүче плиталары булган торак пунктлар өчен: 1,1 - 1,5.

Торак пункт үзәге территориясенә зур эһәмият алырга кирәк.

Электр энергиясен бүлү системасының йөкләнешен сайлау, перспективалы электр челтәрләре үсешен анализлауны исәпкә алып, Татарстан Республикасы бүлү электр челтәре комплексы челтәрләрен перспективалы үстерү схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Торак пунктларның электр челтәрләрен киеренкелек исәпләү срогы һәм киеренкелек системасы чикләрендә аларның үсеш концепциясен исәпкә алып билгеләнә: 35 - 110 - 220 - 500 кВ яисә 35 - 110 - 330 - 750 кВ.

Электр белән тәэмин итү системасының көчәнешлеге энергия трансформациясенә иң аз баскычларын исәпкә алып сайланырга тиеш. Якын арада 35 - 110/10 кВ көчәнешләр системасы аеруча максатка ярашлы.

Торак пунктлар территорияләрендә трансформатор подстанцияләрен һәм бүлү жайланмаларын проектлауны гамәлгә ашыру Электр жайланмаларын урнаштыру кагыйдәләре һәм 2006 елның 02 июнендәге «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәт турындагы нигезләмәнең 2 бүлегә таләпләре нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Трансформатор подстанцияләре, электр үткәргеч һава линияләрен торак төзелеше территориясендә урнашкан кабельләргә күчерү пунктлары ябык типтагы проектлаштырырга тәкъдим ителә.

5.1.2. Жылылык белән тәэмин итүнең гамәлдәге системаларын проектлау һәм төзү жирлекне жылылык белән тәэмин итүнең расланган схемасы нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Жылылык белән тәэмин итү системаларын проектлауны «Жылылык челтәрләре» СНиП 41-02-2003 (5 бүлек), ГОСТ Р 54964-2012 таләпләре нигезендә жылылык белән тәэмин итү ышанычлылыгы буенча кулланучылар категорияләрен исәпкә алып билгеләнә торган исәп-хисап жылылык йөкләнеше күрсәткечләре нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк. “Туры килүне бәяләү. Күчемсез милек объектларына экологик таләпләр (А кушымтасы).

Торак пунктлар территорияләрендә үзәкләштерелгән жылылык белән тәэмин итү чыганаclarын коммуналь-склад һәм житештерү зоналарына, жылылык йөкләнешләре үзәкләренә урнаштырырга тәкъдим ителә.

Жылылык белән тээмин итү чыганаclarын, жылылык пунктларын урнаштыру акустик исәпләүләр белән нигезләнган булырга тиеш.

Жылылык челтәрләрен сузу трассалары һәм ысуллары «Жылылык челтәрләре» СНИП 41-02-2003 таләпләре (9 бүлек), СП 42.13330.2011 СНИП 2.07.01-89 Актуальләштерелган редакциясе. "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү" (12 бүлек).

5.1.3. Газ белән тээмин итүнең гамәлдәге системаларын проектлау һәм төзү, реконструкцияләү һәм үстерү «Газ белән тээмин итү системалары» СНИП 42-01-2002, «Газ белән тээмин итү һәм газ куллану системаларының куркынычсызлыгы кагыйдәләре» ПБ 12-529-03 таләпләренә туры китереп, Татарстан Республикасын газ белән тээмин итүнең һәм газлаштыруның генераль схемасы нигезендә торак-коммуналь хужалыкны, сәнәгать һәм башка оешмаларны газлаштыру буенча республика программалары нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Газ куллануның эреләтелгән күрсәткечен түбәндәге күләмдә кабул итәргә кирәк:

үзәкләштерелгән кайнар су белән тээмин ителеш булганда – кешегә елына 120 куб. м;

газ су жылыткычыннан кайнар су белән тээмин иткәндә елына – кешегә 300 куб. м;

кайнар су белән тээмин ителеш булмаганда – елына кешегә 180 куб. м.

Газ белән тээмин итү һәм газ бүлү станцияләре торак пунктлардан читтә урнаштырылырга тиеш.

Газ тутыру пунктларын торак пунктның торак төзелеше территориясеннән читтә, жил ягыннан урнаштырырга кирәк.

Газ бүлү челтәрендә газ басымын киметү һәм жайга салу өчен газ көйләү (блок яки шкаф) пунктларын проектларга кирәк.

Газ көйләү пункттын район үзәгендә, районның йөкләнеш үзәгенә мөмкин кадәр якин итеп урнаштырырга кирәк.

Торак пунктларда аерым урнашкан газ көйләү пунктларын биналарга һәм корылмаларга кадәр билгеле бер ераклыкта урнаштырырга кирәк:

газны газ көйләү пунктына кертүдә 0,6 МПа - 10 метрга кадәр;

газны газ көйләү пунктына кертүдә 0,6 - 1,2 МПа - 15 метр.

5.1.4. Торак пунктларны су белән тээмин итү системаларын проектлау, шул исәптән су белән тээмин итү чыганаclarын сайлау, су жыю корылмаларын урнаштыру таләпләре нигезендә 30.13330.2012 СНИП 2.04.01-85 * «Эчке суүткәргеч һәм биналарны канализацияләү» Актуальләштерелган редакциясе, СП 31.13330.2012 СНИП 2.04.02-84 «Су белән тээмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар», СП 42.13330.2011 СНИП 2.07.01-89 Актуальләштерелган редакция. "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү (бүлек 12), СанПиН 2.1.4.1074-01 «Эчәргә яраклы су. Эчәргә яраклы су белән тээмин итүнең үзәкләштерелган системаларының сыйфатына карата гигиена таләпләре. Сыйфат контроле. «Кайнар су белән тээмин итү системаларының иминлеген тээмин итүгә карата гигиена таләпләре» СанПиН

2.1.4.1175-02 «Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү сыйфатына гигиеник таләпләр. Чыганақларны санитар саклау », ГОСТ 2761-84 * "Үзәкләштерелгән хужалык-эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганақлары. Гигиеник, техник таләпләр һәм сайлау кағыйдәләре», СанПиН 2.1.4.1110-02 «Эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганақларын һәм суүткәргечләрне санитар саклау зоналары».

Халыкның хужалык-эчә торған ихтыяжлары өчен тәүлеккә уртача (бер елга) су куллануның чагыштырма күрсәткечен түбәндәге күләмдә кабул итәргә кирәк:

эчке суүткәргеч һәм канализация белән жиһазландырылган, ванна һәм жирле су жылыткычлары булган биналар өчен - бер кешегә 200 литр;

эчке суүткәргеч һәм канализация белән жиһазландырылган биналар өчен, үзәкләштерелгән кайнар су белән тәэмин ителеш - тәүлегенә 270 литр.

Су алу корымаларының типларын һәм урнашу схемаларын территориянең геологик, гидрогеологик һәм санитария шартларыннан чыгып сайларга кирәк.

Су үткәрү челтәрләрен божра белән проектларга кирәк. Суүткәргечләрнең тупик сызыкларын куллану рөхсәт ителә:

һәләкәтне бетерү вакытына су белән тәэмин итүдә тәнәфес булуга юл куйганда житештерү ихтыяжларына су бирү өчен;

торбалар диаметры 100 мм дан артмаган хужалык-эчә торған су ихтыяжларына су бирү өчен;

янгынга каршы яисә хужалык-янгынга каршы ихтыяжларга су бирү өчен, линия озынлығына 200 метрдан да артык булмаган озынлыкта янғын сүндерүгә су чыгымына бәйләнмәгән рәвештә.

Биналар һәм корымаларның эчке суүткәргеч челтәрләренең тышкы суүткәргеч челтәрләре белән божралау рөхсәт ителми.

5.1.5. Торак пунктларны канализацияләү системаларын проектлауны 30.13330.2012 СНИП 2.04.01-85 * «Эчке суүткәргеч һәм биналарны канализацияләү», 32.13330.2012 СНИПның Актуальләштерелгән редакциясе 2.04.03-85* «Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корымалар», СП 42.13330.2011 СНИП 2.07.01-89 Актуальләштерелгән редакция. "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү" (12 бүлек) таләпләре нигезендә башкарырга кирәк

Көнкүреш ташландык суларны исәп-хисап уртача тәүлеклек су куллануга исәпләнгән чагыштырма уртача тәүлеклек су куллануга тигез кабул ителә, территорияне сугаруга һәм яшел үсентеләргә су тотуны исәпкә алмыйча исәпләгәндә.

Территориаль планлаштыру документларын эзерләгәндә, шәһәр торак пунктлары өчен уртача тәүлеклек (бер елда) сулыкны бер кешегә 550 л/тәүлек күләмендә кабул итү рөхсәт ителә.

Юынтык суларны чистарту корылмалары майданчыгына елның жылы чорында өстенлек иткән жыллар өчен торак пунктның торак төзелешенә карата, су агымы буенча түбәнрәк юнәлештә куелырга тиеш.

5.2. Торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектларында халыкның норматив ихтияжын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.2.1. Урам челтәренең уртача тыгызлыгын кимендә 3,5 - 4,5 км/кв. километр кабул итәргә кирәк.

Урыссу шәһәр тибындагы поселогының үзәк өлеше өчен күрсәтелгән күрсәткеч торак пункт буенча уртача күрсәткечтән 20 - 30 %ка югарырак кабул ителә.

5.2.2. Торак пунктлар территориясендә урамнар һәм юллар челтәрен үткәрү мөмкинлеге автомобиль кую дәрәжәсеннән чыгып билгеләнә.

Шәһәр өчен 2025 елга кадәр исәпләнгән вакытка автомобиль кую дәрәжәсен 1000 кешегә тигез 420 автомобиль кабул итәргә кирәк. Күрсәткечне торак пунктның жирле шартларына карап киметергә яисә арттырырга рөхсәт ителә, әмма ул 20 %тан да артмаска тиеш.

5.2.3. Шәһәр торак пунктларында төзелгән территорияләр чикләрендә магистраль урамнарда һәм жайга салына торган хәрәкәт юлларында 200 - 300 метр интервал белән бер дәрәжәдә жәяүле кичүләрне күздә тотарга кирәк.

Өзлексез хәрәкәтле магистраль урамнарда һәм юлларда, шулай ук жайга салына торган хәрәкәт белән урамнарда, 14 метрдан артык киңлектә һәм сәгатенә 1500 кешедән артык жәяүлеләр агымы зурлыгында, шәһәр торак пунктларында 300 - 400 метр интервалы булган жәяүлеләр кичүен (жир өсте һәм жир асты) күздә тотарга кирәк.

5.2.4. Урыссу шәһәр тибындагы поселогында жәмәгать пассажир транспорты линияләре челтәренең тыгызлыгын 2,5 - 2,8 км/кв. километр чикләрендә пассажирлар агымының функциональ файдалануына һәм интенсивлыгына бәйле рәвештә кабул итәргә кирәк.

Жәмәгать транспортының тукталыш пунктлары арасындагы араны 400 - 600 метр итеп кабул итәргә тәкъдим ителә.

5.2.5. Жиңел автомобильләрне даими саклау өчен корылма өчен таләп ителә торган территориянең чагыштырма күрсәткечен 2025 елга кадәр исәпләнгән вакытка бер кешегә 12 кв. метр күләмендә кабул итәргә кирәк.

5.2.6. Торак пунктлар чикләрендәге автомобиль юлларын һәм жирлекнең жирле әһәмияттәге объектларына караган транспорт объектларын проектлауны 42.13330.2011 СНИП 2.07.01-89 Актуальләштерелгән редакция. "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү" (11 бүлек, И, К, Л кушымталары) нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр

5.3.1. Торак төзелеше күләмнәренә һәм торак төзелеше типларының һисап күрсәткечләре гамәлдәге һәм фаразлана торган социаль-демографик өзгәрткән һәм халыкның керем дәрәжәсен исәпкә алып башкарылырга тиеш.

Шәһәр торак пунктларында 16нчы таблица нигезендә уңайлылык дәрәжәсе буенча дифференциацияләнгән торак йортларның төрле типларын күз алдында тотарга тәкъдим ителә.

16 таблица

Торак фондының уңайлылык дәрәжәсе буенча тибы	1 кешегә исәпләнгән йорт/фатир мәйданы нормасы, кв. метр	Халык урнашу формуласы	Гомуми күләмдә өлеш	
			2015 ел	2025 ел
Престижлы	60	$k = n + 1$ $k = n + 2$	10	15
Массакуләм	30	$k = n$ $k = n + 1$	25	50
Социаль	20	$k = n - 1$ $k = n$	60	30
Махсулаштырылган	-	$k = n - 2$ $k = n - 1$	7	5
<p>Искәрмә.</p> <p>1. k - йортта/фатирда торак бүлмәләренең гомуми саны, n - яшәүче кешеләр саны.</p> <p>2. Торак фондының махсулаштырылган тибына күнакханә тибындагы йортлар, махсулаштырылган торак комплекслары керә.</p>				

5.3.2. Торак төзелеше характеры нигезендә 17 нче таблицада китерелгән төзелеш типлары аерыла.

17 таблица

№ т/б	Торак төзелеш тибы	Төзелеш характеристикалары
1	Аз катлы торак төзелеше	3 катка кадәр биеклектәге индивидуаль усадыба төзелеше; 3 катка кадәр биеклектәге блоклы торак йортлар төзү; 4 катка кадәр биеклектәге күпфатирлы торак йортлар белән төзелеш
2	Урта катлы торак төзелеше	5-8 катлы күпфатирлы торак йортлар төзү
3	Күпкатлы торак төзелеше	9 катлы һәм аннан югарырак биеклектәге күпфатирлы торак йортлар төзү

5.3.3. Торак төзелеше типларын бүлү, аларны оештыруга карата таләпләрне билгеләү Урыссу шәһәр тибындагы поселогы Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән гамәлгә ашырыла.

5.3.4. Торак пунктларны төзүнең норматив параметрлары 7 СП 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89 Актуальләштерелгән редакция таләбе буенча билгеләнә. "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү"

5.4. Шәһәр жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял итү, буш вакыт уздыру, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.4.1. Мәдәният, массакүләм ял, буш вакытны уздыру, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында шәһәр жирлеге халкының норматив ихтыяжын билгеләү, халыкның төрле социаль-демографик төркемнәре ихтыяжларын канәгатьләндерү зарурлыгына туры китереп башкарылырга тиеш.

5.4.2. Әлеге объектларны урнаштыру башка шундый ук объектларның якынлыгын исәпкә алып, транспорт элементларын оештыруны, урамнар, юллар һәм жәяүлеләр юллары челтәрләре белән үзара бәйләнештә булуны күздә тотарга кирәк.

5.4.3. Мәдәният, массакүләм ял итү, эштән буш вакытны уздыру, физик культура һәм массакүләм спорт объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләренең күләмен проектлауга бирем нигезендә кабул итәргә кирәк.

5.4.4. Физик культура һәм массакүләм спорт объектларын мәгариф мәктәпләренең һәм башка уку йортларының, ял һәм мәдәният учреждениеләренең спорт объектлары белән берләштерергә рөхсәт ителә.

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр

5.5.1. Яңа төзелешне гамәлгә ашырганда телекоммуникация системаларын, эфир цифрлы телевидениесен күмәк кабул итү системаларын урнаштыру һәм йорт эчендәге эчке коммуникацияләр буенча бер үк вакытта хезмәт күрсәтү өчен кимендә өч элемент операторы тарафыннан кирәкле яшерен эчке коммуникацияләр буенча элемент челтәрләрен салу күздә тотыла.

5.5.2. Торак район яки шәһәр торак пунктларында берничә микрорайон/квартал өчен торак районда, микрорайон/кварталда урнашкан барлык биналардан инженерлык жиһазлары (шул исәптән янгынга каршы) эше турында мәгълүмат жыю өчен берләштерелгән диспетчер пункттын проектларга кирәк. Диспетчерлык пунктлары хезмәт күрсәтә торган территория үзәгендә эксплуатацион хезмәтләр биналарында яки хезмәт күрсәтә торган биналарда урнаштырырга тәкъдим ителә.

5.5.3. Мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре майданнарын 18 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

18 таблица

№ т/б	Объект исеме	Участок майданы
1	Почта элемтәсе бүлеге	700 - 1200 кв. метр
2	Районнара почта	0,6 - 1 га
3	Автоматик телефон станциясе	0,25 га
4	Узел автоматик телефон станциясе	0,3 га
5	Концентратор	40 - 100 кв. метр
6	Терәк-көчәйтү станциясе	0,1 - 0,15 га
7	Чыбык-үткәргеч тапшыру блок-станциясе	0,05 - 0,1 га
8	Тавышлы трансформатор подстанциясе	50 - 70 кв. метр
9	Кабель телевидение техник үзәге	0,3 - 0,5 га

5.5.4. Элемтә предприятиеләре биналарын күрше предприятиеләргә яки технологик процесслар булган объектларга карата жил ягыннан (өстенлекле юнәлеш жилләре өчен), зарарлы, коррозия-актив, начар исле матдәләр һәм тузан бүлү чыганакалары булган, аларның санитар-саклау зоналарыннан тыш урнаштырырга кирәк.

5.5.5. Шәһәр ара телефон станцияләрен, шәһәр телефон станцияләрен, телеграф узелларын һәм станцияләрен, үткәргеч тапшырулар станцияләрен квартал яки торақ пункт микрорайоны эчендә проектларга кирәк.

5.5.6. Элемтә линияләрен «Элемтә линияләре өчен жирләр бүлеп бирү нормативлары» СН461-74 таләпләре нигезендә урнаштырырга кирәк.

5.6. Шәһәр жирлеге халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм алып китү объектларында норматив ихтыяжын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.6.1. Торақ пунктларның торақ зоналарында автомобиль транспорты өчен керү юллары белән тәэмин ителгән каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен контейнер майданчыкларын урнаштыру күздә тотыла.

Тиешле күләмдә контейнер майданчыкларын билгеләү өчен, контейнерлардан файдаланучы халык саныннан, калдыкларны туплау нормаларыннан, калдыкларны саклау срокларыннан чыгып эш итәргә кирәк. Контейнерларның исәп-хисап күләме аеруча зур белем бирү чорларында калдыкларны фактта туплауга туры килергә тиеш.

5.6.2. Көнкүрөш калдыкларын туплау нормалары күрсөткөчлөрөн кабул итэргэ кирэк 42.13330.2011 СНиП актуаль редакциясе 2.07.01-89*. "Шәһәр төзелеше. 19 нчы таблицада китерелгән шәһәр һәм авыл жирлеклөрөн планлаштыру һәм төзү.

Тупланган көнкүрөш калдыкларының исәп-хисап күләмен даими рәвештә (һәр 5 ел саен) факттагы мәгълүматлар буенча ачыкларга кирэк.

19 таблица

Көнкүрөш калдыкларының төрләрә	Елына 1 кешегә көнкүрөш калдыклары саны	
	кг	литр
Каты: сүүткәргеч, канализация, үзәк жылыту һәм газ белән жиһазландырылган торак биналардан; башка торак биналардан	190 – 225 300 – 450	900 – 1000 1100 – 2000
Ижтимагый биналарны исәпкә алып, каты көнкүрөш калдыкларының гомуми саны	280 – 300	1400 – 1500
Чокырлардан сыек калдыклар (канализация булмаганда)	–	2000 – 3500
Искәрмә. Калдыкларны туплау нормаларын зур шәһәр торак пунктлары өчен кабул итэргэ кирэк.		

5.6.3. Контейнер майданчыкларын торак йортлардан, балалар йортларыннан, дөвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт майданчыкларыннан һәм халыкның ял итү урыннарыннан кимендә 20 метр ераклыкта урнаштырырга кирэк.

5.6.4. Бер майданчыкта урнашкан чүп контейнерлары саны 5 контейнердан артмаска тиеш.

5.6.5. Төзелә торган 5 катлы һәм аннан да күбрәк каттагы торак йортларда чүп үткәргечләрне "Торак һәм ижтимагый биналарның һәм корылмаларның чүп үткәргечләре" таләпләренә туры китереп башкарырга кирэк.

5.6.6. Торак төзелеше территориясендә үзәкләштерелгән су чыгару системасы белән тәэмин ителмәгән сыек көнкүреш калдыкларын жыю өчен, ишегалды шакшы су чокырын карарга кирәк.

5.6.7. Вокзаллар, рекреацион, ижтимагый объектлар территорияләрендә, жәмәгать транспорты тукталышларында, майданнарда һәм урамнарда чүп савытлары урнаштырырга кирәк.

Урманнар арасындагы ераклык 100 метрдан артмаса, торак пунктларның жанлы территорияләрендә 40 метрдан артмаса тиеш.

5.7. Төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларында Урыссу штип халкының норматив ихтыяжларын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.7.1. Торак пунктны төзү чикләрендә төрле билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләрнең чагыштырма авырлыгы (төзелеш территориясенең яшелләндерү дәрәжәсе) кимендә 55 %, торак район территориясә чикләрендә - 25 %тан да ким булмаса тиеш.

Төрле билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләр дигәндә гомуми һәм чикләнгән файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләрне, агач һәм куак утыртмаларын, торак пунктлар территорияләрендәге урманнарны аңларга кирәк.

5.7.2. Торак пунктта яшел утыртмаларны планировка структурасын һәм жирле шартларны исәпкә алып, бердәм система рәвешендә күз алдында тотарга кирәк.

Торак пунктның яңа территорияләрен проектлаганда һәм булганнарын реконструкцияләгәндә гамәлдәге яшел утыртмаларны максималь саклауны һәм файдалануны күздә тотарга кирәк.

5.7.3. Гомуми файдаланудагы яшелләндерү объектлары майданнарын түбәндәге күләмдә алырга кирәк:

шәһәр парклары - кимендә 15 га;

торак районнарның парклары - кимендә 10 га;

бакчалар - кимендә 3 га;

скверлар - 0,5 га.

5.7.4. Шәһәр торак пунктларында яшәүчеләр өчен гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләрнең файдалану мөмкинлеген тәкъдим итә торган радиусларны 20 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

20 таблица

№ т/б	Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр төрләре	Халык өчен файдалану радиусы
1	Шәһәр парклары	20 минут жәмәгать транспортында
2	Торак районнар парклары	15 минут жәмәгать транспортында / 1200 метр жәяүлеләр йөри алырлык

3	Урман кисүчеләр	Жәмәгать транспортында 15 - 20 минут
4	Ял итү зоналары парклары	Жәмәгать транспортында 15 - 20 минут
5	Бакчалар	400 - 600 метр
6	Скверлар	300 - 400 метр
7	Бульварлар	300 - 400 метр

5.7.5. Рекреацион зоналарда агач һәм куаклы үсемлекләрнең питомникларын һәм төсле-оранжерея хужалыкларын күз алдында тотарга тәкъдим ителә.

Питомникларның майданын, халыкның гомуми файдаланудагы яшелләнделгән территорияләр белән тәмин ителеш дәрәжәсенә, санитар-яклау зоналары күләмнәренә, бакчачылык ширкәтләрән үстерү дәрәжәсенә, табигать-климат үзенчәлекләренә бәйле рәвештә, кешегә 3 - 5 кв. метр исәбеннән кабул итәргә кирәк. Питомникларның майданы 80 гектардан да ким булмаска тиеш.

Чәчәкле-оранжерея хужалыкларының майданын кешегә 0,4 кв. метр исәбеннән алырга кирәк.

5.7.6. Торак пунктлар территориясендә төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларын урнаштыру принципларын, объектларның параметрларын Актуальләштерелгән редакция 9-42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89* "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү"нигезендә кабул ителергә тиеш.

5.8. Зиратлар урнаштыруга тәкъдимнәр

5.8.1. Әлеге бүлектә мәетне яки үлгән жирнең калдыкларын бирү юлы белән жирләү юлы белән традицион каберлек зиратларын урнаштыруга таләпләр һәм тәкъдимнәр китерелә.

5.8.2. Зират участогы 40 гектардан артмаска тиеш.

5.8.3. Зиратны урнаштырганда халык санының перспективалы үсешен, үлем дәрәжәсе коэффициентын, гамәлдәге зиратларның булуын, жир участогының бер кабергә жир кишәрлеге нормаларын исәпкә алырга кирәк.

5.8.4. Зиратларны торак пунктларның торак төзелеше территориясенә карата жил уңае ягына урнаштырырга кирәк.

5.8.5. Жирләүнең яңа урыннарын булдыру, гамәлдәге күмү урыннарын реконструкцияләү экологик һәм санитария-гигиена экспертизасының уңай бәяләмәсе булганда мөмкин.

5.8.6. Зиратларны торак, ижтимагый биналардан, спорт-савыктыру һәм шифаханә-курорт объектларыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырырга кирәк:

100 метрга - зират майданы 10 гектар һәм аннан да кимрәк булганда;

300 метрга - зират майданы 10 гектардан 20 гектарга кадэр булганда;

500 метрга - зират майданы 20 гектардан 40 гектарга кадэр булганда;

50 метр - авыл, ябык зиратлар һәм мемориаль комплекслар өчен.

5.8.7. Халыкны су белән тәэмин итүнең үзәкләштерелгән чыганагының зираттан алып су алу корылмаларына кадэр ераклыгы, су чыганагын санитар саклау зоналары поясларының һәм фильтрлау вакытының житәрлек булуын раслап, 1000 метрдан да ким булмаска тиеш.

5.8.8. Зират өчен бирелгән кишәрлек түбәндәге таләпләрне канәгатьләндерергә тиеш:

торақ пункттан, ачык сулыклардан һәм су агымнарыннан капма-каршы якка авышлыклы булырга;

мөмкин булган су басу зонасыннан читтә урнашырга;

грунт сулары максималъ торуы шартларында жир өстеннән кимендә 2,5 метр ераклыкта грунт сулары тору дәрәжәсе булу;

1,5 м тирәнлектә һәм аннан түбән, 6-18% чикләрендә туфракның дымлылығы белән коры, күзәнәкле туфрак (комлы) булу.

5.8.9. Зират территориясендә түбәндәге зоналарны аерып күрсәтергә кирәк:

керү юлы (автотранспорт өчен һәм килүчеләр өчен оештырылган керү, хужалык керү, автотранспорт өчен стоянка урнаштыру белән);

ритуаль (матәм йолалары үткөрү өчен корылмалар, гыйбадәт корылмалары, ял итү өчен майданчыклар урнаштырылып);

административ-хужалык (административ-көнкүреш бинасын, жәмәгать бәдрәфләре урнаштырылып);

жирләү зонасы (зират территориясенә гомуми майданының 65 - 75 %ын тәшкил итә);

яшел саклау зонасы (зират территориясе периметры буйлап урнашкан).

5.8.10. Зиратлар территориясендә түбәндәгеләрне күздә тотарга кирәк:

юл челтәре;

су сибү суүткәргече;

тышкы яктырту.

5.8.11. Күмү участокларының күләмен 21 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

21 таблица

Бер дәрәжәдә жирләү саны бер урында	Күмү участогы күләмнәре	
	Киңлеге, метр	Озынлыгы, метр
1	1,0	2,0
2	1,8	2,0
3	2,6	2,0
4	3,6 / 1,8	2,0 / 4,0

5	2,6	4,0
6	2,6	4,0

6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘУ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

6.1. Нормативлар түбәндәге норматив таләпләр нигезендә эзерләнгән

хокукий актлар:

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 2004 елның 29 декабрәндәге 190-ФЗ номерлы бәяләмәсе;

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оешманың гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон»;

«Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» 2010 елның 25 декабрәндәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 елга кадәр ижтимагый инфраструктура, социаль хезмәтләр белән тәмин ителешнең социаль гарантияләре» 26.01.2009 елдан № 42 (30.05.2013 елга үзгәрешләр кертеп).

6.2. Нормативлар эзерләгәндә түбәндәге норматив документлар файдаланылды:

СП 42.13330.2011 СНиП Актуальләштерелгән редакция 2.07.01-89*. "Шәһәр төзелеше.

Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

СП 31.13330.2012 СНиП Актуальләштерелгән редакция 2.04.02-84* «Су белән тәмин итү.

Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

СП 32.13330.2012 СНиПның Актуальләштерелгән редакция 2.04.03-85* «Канализация.

Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

СП 59.13330.2012 СНиП 35-01-2001 Актуализацияләнгән редакция

халыкның азмобиль төркемнәре өчен корылмалары»;

СанПиН 42-128-4690-88 «Торак урыннар территорияләрен карап тотуның санитар кагыйдәләре»;

СанПиН 2.1.1279-03 "Зиратларны, биналарны һәм жәназа корылмаларын урнаштыру һәм карап тоту өчен гигиена таләпләре";

Россия Федерациясе субъектларының норматив ихтыяжларын билгеләү методикасы

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1999 елның 19 октябрәндәге 1683-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган социаль инфраструктура объектларына;

МДК 11-01.2002 «Россия Федерациясендә жирләү тәртібе һәм зиратларны карап тоту турында тәкъдимнәр»;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрендәге 1071 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасының шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары;

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативлары.

6.3. Нормативлар әзерләгәндә түбәндәгеләр исәпкә алынды:

«Урыссу штп» муниципаль берәмлегенә административ-территориаль төзелеше;

«Урыссу штп» муниципаль берәмлегенә социаль-демографик составы һәм халык тыгызлыгы;

табигать-климат шартлары;

«Урыссу шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә һәм Ютазы муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш программасы;

«Урыссу шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә социаль-икътисадый үсеш фаразы;

жирле үзидарә органнарының һәм кызыксынган затларның тәкъдимнәре.

6.4. Нормативларның төп өлешендә шәһәр жирлеге халкының рөхсәт ителгән минималь дәрәжәдәге исәп-хисап күрсәткечләре һәм шәһәр жирлеге халкы өчен мондый объектларның максималь рөхсәт ителгән территориаль дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнгән жирлекнең жирле әһәмияттәге объектлары исемлегә Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 29.2 статьясының 4 өлешендә күрсәтелгән таләпләре, шулай ук нормативлар проектын эшләүгә техник задание белән билгеләнгән.